Dosarul nr.4r-1847/23 Judecătoria Orhei (sediul Telenești)
4-23033012-02-4r-17052023 Judecătorul Hîrbu Iurie

D E C I Z I E

26 octombrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:
Președintele completului, judecătorul Bulhac Ion
Judecătorii Morozan Ghenadie și Lîsîi Ghenadie

judecând fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul declarat de agentul constatator Oleinic Vladislava împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 27.04.2023, în cauza contravențională în privința lui ***Nastas Nina*** în baza art.69 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei: în procedura instanței de fond din 03.03.2023 până la 27.04.2023; în Curtea de Apel Chișinău, din 17.05.2023 până la 26.10.2023.

Procedura de înștiințare a părților a fost legal executată.

Intimata Nastas Nina a depus referință asupra recursului, solicitând respingerea acestuia ca nefondat.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T:

1. La 31.01.2023, în privința lui Nastas Nina, de către reprezentantul autorității din care face parte agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Telenești, Oleinic Vladislava, a fost emisă decizia asupra cauzei contravenționale seria D01 422733 din 31.01.2023, pe faptul că, la data de 27.01.2023 ora 10:00, Nastas Nina aflându-se la depozitul de cereale a SRL „Ferma Piscicolă Onache”, ar fi adresat cuvinte și vorbe injurioase în adresa lui Ion Popa, înjosindu-i onoarea și demnitatea.

2. Astfel, acțiunile lui Nastas Nina, au fost calificate de reprezentantul autorității din care face parte agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Telenești, Oleinic Vladislava, în baza art.69 alin.(1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale, ce constituie 900 lei.
3. Nefiind de acord cu decizia agentului constatator, Nastas Nina a depus contestație solicitând anularea deciziei asupra cauzei contravenționale seria D01 422733 din 31.01.2023 și încetarea procesului contravențional.
4. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 27.04.2023, a fost admisă contestația lui Nastas Nina, s-a anulat decizia asupra cauzei contravenționale D01 422733 din 31.01.2023 și s-a încetat procesul contravențional, din lipsa în acțiunile lui Nastas Nina a faptului contravenției.
5. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator Oleinic Vladislava a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 27.04.2023, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.
6. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat, din următoarele considerente.
7. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.
8. Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei; b) ședința de judecată nu a fost publică; c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înștiința instanța despre imposibilitate; d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare; e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenției sau instanța a pronunțat o hotărâre de sancționare pentru o altă faptă decât cea imputată contravenientului, cu excepția cazurilor de reîncadrare juridică a acțiunilor lui în temeiul unei legi mai blânde; f) contravenientul a fost sancționat pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod; g) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei

contravenientului; h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege; i) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului; k) Curtea Constituțională a declarat neconstituțională prevederea legii aplicate; l) instanța de judecată internațională, prin hotărâre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în cauza respectivă.

9. Totodată, potrivit art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

10. Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

11. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

12. În fapt, la 31.01.2023, în privința lui Nastas Nina, de către reprezentantul autorității din care face parte agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Telenești, Oleinic Vladislava, a fost emisă decizia asupra cauzei contravenționale seria D01 422733 din 31.01.2023, pe faptul că, la data de 27.01.2023 ora 10:00, Nastas Nina aflându-se la depozitul de cereale a SRL „Ferma Piscicolă Onache", ar fi adresat cuvinte și vorbe injurioase în adresa lui Ion Popa, înjosindu-i onoarea și demnitatea.

13. Astfel, acțiunile lui Nastas Nina, au fost calificate de reprezentantul autorității din care face parte agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Telenești, Oleinic Vladislava, în baza art.69 alin.(1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale, ce constituie 900 lei.

14. Art.69 alin.(1) Cod contravențional prevede sancțiunea pentru injurie, adică vorbele sau faptele care lezează onoarea și demnitatea persoanei.

15. Colegiul relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei nu a clarificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat o decizie de sancționare a lui Nastas Nina, în

lipsa probelor pertinente și concludente, cauza fiind examinată incomplet, nefiind stabilit cert faptul că în acțiunile făptuitorului, sunt prezente elementele contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) Cod contravențional.

16. În această ordine de idei, Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționare contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

17. Astfel că, instanța de recurs explică faptul că, agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo.*

18. Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

19. Art.443 alin.(1) lit. d) și e) Cod contravențional prevede expres că, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției.

20. Astfel, așa cum se arată în cuprinsul articolului menționat supra, descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă unicul act probator al săvârșirii unei contravenții. El trebuie sa conțină toate elementele pe baza cărora să se poată cerceta de către instanța de judecată dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravențională a unei persoane. Prin lipsa unei descrieri

corespunzătoare a faptei contravenționale, se aduce atingere prezumției de nevinovăție de care trebuie să beneficieze petentul. Din acest motiv, descrierea insuficientă a faptei contravenționale este echivalată cu lipsa unei descrieri, întrucât printr-o asemenea întocmire a procesului-verbal s-a cauzat petentului o vătămare care nu poate fi înlăturata decât prin anularea procesului-verbal cu privire la contravenție contestat.

21. Contrar normei materiale enunțate, se reține că agentul constatator nu a indicat indiciile calificative ale contravenției imputate lui Nastas Nina, învinuirea fiind una generică și abstractă. Învinuirea adusă nu este clară, agentul constatator nu a realizat o descriere concretă a contravenției, cu specificarea acțiunii sau a inacțiunii autorului și a tuturor circumstanțelor de natură a-i conferi faptei acest caracter. Or, cerința este imperativă, pentru că rațiunea instituirii ei a fost aceea de a-i permite instanței cercetarea legalității actului constatator prin stabilirea faptelor materiale, verificarea încadrării juridice pe care acestea au primit-o și justețea sancțiunii aplicate. Prezentarea generală și lipsită de conținut a faptei echivalează cu lipsa acesteia și atrage nulitatea procesului-verbal.

22. Astfel, procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține informații despre acțiuni din cele enumerate la art.69 alin.(1) Cod contravențional, care au fost încălcate de către Nastas Nina, adică forma concretă de exprimare a pretinsei conduite, altfel spus, agentul constatator a omis să indice în procesul-verbal cu privire la contravenție încadrarea exactă a acțiunilor pretinse a fi ilegale.

23. Insuficienta descriere a faptei reținute lipsește instanța de posibilitatea efectivă de a controla legalitatea sancționării petentului. Dreptul la un proces echitabil nu trebuie privit ca o noțiune abstractă și pur formală, ci prin prisma aspectului că acesta materializează, printre altele, și posibilitatea efectivă a instanței de a aprecia legalitatea unei măsuri, prin analiza aspectelor relevante, pentru fiecare materie în parte, inclusiv descrierea faptei presupus contravenționale.

24. Se apreciază că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor, a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod Contravențional care prevăd examinarea cauzei contravenționale sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

25. Deci, judecarea cauzei contravenționale în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, hotărârea cuprinzând circumstanțele constatate, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod Contravențional.

26. Conform prevederilor art.470 Cod contravențional, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.
27. Nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art.467-468 Cod Contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.
28. Autorul își întemeiază recursul în baza art.466 Cod Contravențional, care prevede că hotărârile pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond în cazurile indicate la lit. a)-l).
29. Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate asupra contestației făptuitorului pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) Cod contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art.6 CoEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod Contravențional.
30. Astfel, instanța de fond corect a reținut că, legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art.445 Cod contravențional.
31. Instanța de recurs reiterează că fiecare faptă trebuie apreciată în mod distinct prin raportare la probele administrate în dosar, o altă abordare reprezentând o încălcare a prezumției de nevinovăție aplicabile și în materie contravențională și, implicit, o încălcare a garanțiilor procedurale consacrate în art.6 din Convenția Europeană.
32. Deci, recursul agentului constatator Oleinic Vladislava nu este argumentat și Colegiul la examinarea acestuia invocă prevederile art.470 Cod contravențional, potrivit cărora instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Cod contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.
33. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate și a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține hotărârea contestată fără modificări.

34. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de agentul constatator Oleinic Vladislava și menține hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 27.04.2023, în cauza contravențională a lui ***Nastas Nina*** în baza art.69 alin.(1) Cod contravențional.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului Bulhac Ion

Judecătorii Morozan Ghenadie

Lîsîi Ghenadie